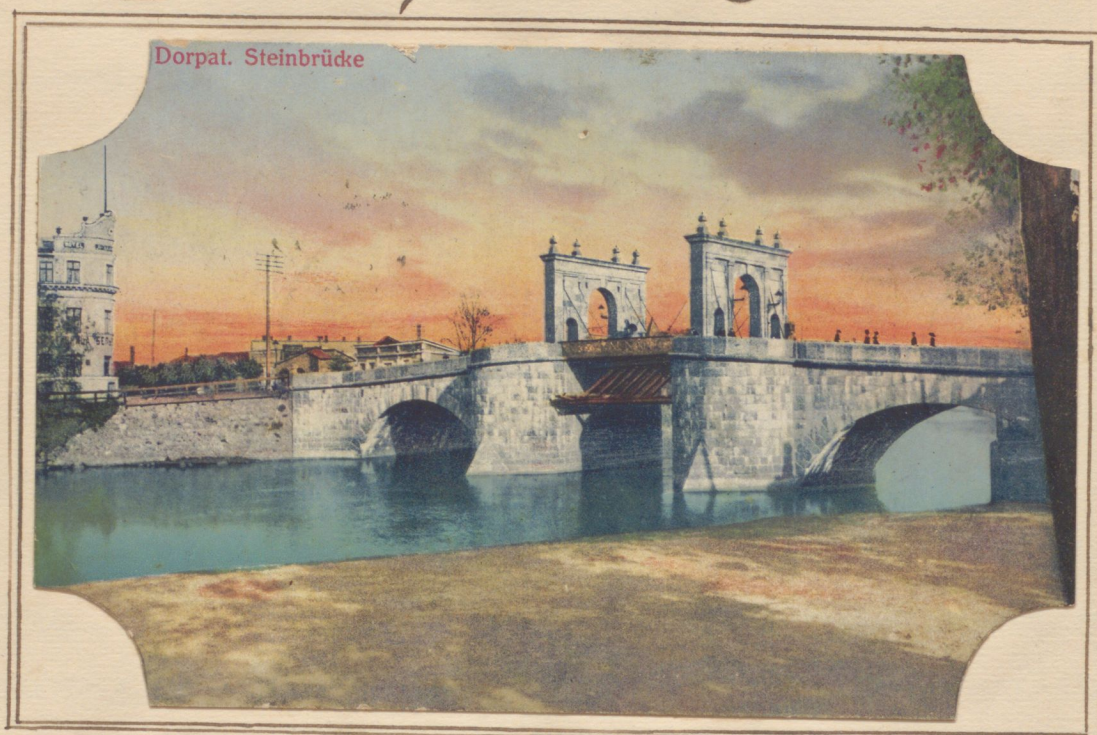

Eesti

Sooloaloo

PEDAGOOGIKA
ARHIIVMUSEUM
FOND K37107

Üldised andmed.

Eesti meresadamad asetsevad suuremalt jaolt mandri rannikul, tähtsamad neist Soomelahe ääres, kus on suuruse järjekorras: Tallinna, Paldiski, Lohja, Kunda, Narva-Jõesuu. Muhu väinas leiduvad ainult vähemad sadamad: Haapsalu rühkila, Virtsu ja viimase vastas üle väina - Muhu - maal Kuivastu, kura Liivi lahe põhjanurgas, Pärnu lahe lõpus asetseb Pärnu. Üle väina, Saaremaa rannas, lääne- ja põhjatuulte eest kaitstud poollahes asetseb Kuressaare linn oma väikese Roomassaare Sadamaga. Kuressaare on nimetamisväärtised sadamad Kärda ja Heltermaa. Sisevete sadamatest on suuremaid Tartu Emajõe, sadamad Peipsi ääres: Vasknarva, Ranna-Pungerja, Mustvee, Hallaste ja Võõpsu. Sadamad alluvad teedeministri juurde ja on mereasjanduse peavalitsuse otsese valitsuse all. - 1922 aastani olid suuremais sadamais administratiivse võimu esindajaks ja sadamate otseseks valitsejaks Sadamakaptenid. 1922. a. lõpul kaotati Sadamakapteni kohad väikestes sadamates ära ja ta funktsioonid määrati kohalikele tolliagentidele. Ka suuremais sadamais anti maksude vastuvõtmine tolliagentide kätte, kuid Sadamakapteni administratiiv-võimuna jäi alles. Nii on praegu Sadamakaptenid: Tallinnas, Pärnus, Narvas, Tartus, Käsmus. Laevade ja paavete ümberpaigutamiseks on suuremais sadamais olemas nii era-

riigi - vedurlaevad. Raskuste tõstmiseks on Eesti seitse ujuvat tõstekraanat, mille normaal-tõstmisvõime on 18-66 tonni. Need tõstekraanad on peamiselt koondunud Tallinna. Et nad on täiesti mererkindlad, siis võidakse neid tarviduse järel ühest sadamast teise viia.

Sadamate tarvitamise eest võetavad maksud on kooskõlas naabermaad sadamate omadega ja muutuvad vastavalt rahakursi kõikumisele.

Tallinna.

Tallinna sadamaks on Soomelahe lõunakaldal asetses Tallinna laht. Tallinna lahte kaitseb läänest Paljassaar loodest ning põhjast Naissaar ja Aegna, kindest ning idast viinisi poolsaar.

Juba enne sõda avaldas kaubanduslik tegevus Tallinna Sadama kaudu suurt tõusu. Ilmasõja ajal lüks see tagurpidi. Peale rahu- tegemist Venemaaga 1920a. algas Tallinna sadamale uus ajajärk, mida iseloomustab järgmine sissetulnud ja väljalainud laevade arv.

1920. a. 5.880 laeva 579.060 t netto mahuga

1921 " 7.684 " 1.372.052 " " "

1922 " 10.022 " 1.689.477 " " "

Tallinn on Koraalikkude laevasõidu - liinide kaudu ühenduses rea välisriikide ja kodumaa-sadamatega.

Pärnu Sadam.

Oma lähtsuse ja suuruse poolest seisab Pärnu Eesti sadamate seas teisel kohal. Ta asub Liivi lahe põhjaosas. Suure lähtsusega sada-

male on aidad, mis mitme kontori omad.
Sende kasutatao pind kogusummas on 380 mit-
sülda. Sellele järgneb, et Pärnu võib mahutada
süma võrdemisi suuri kaubahukri.

Pärnu sadama nõrgaks rüjeks on ras-
ked jääolud, mis lühendab navigatsiooniga aega.

Väikesed Sadamad

Laiali pileatud mõõda Eesti rannikut aset-
sevad paljudes kohtades maaleminerussis sülad.
Need pole sõnatõsisel mõttes sadamad, sest
neil puudub väga tahtis ja sadamale tarvilis-
omadus - kaitse mere eest. Mõned neist asetse-
vad looduse poolt kaitstud kohtades ja vastavad
sellele juba enam nõudele, kuna laevad
~~teist~~ tormiste ilmadega on sunnitud mõõda
sõitma, ilma et reisijail võimalus oleks maan-
dumises

Laevastikust

Meie kaubalaevastiku võrdlus teiste ranniku ja
merirüikidega esitab alljärgnev tabel. Et teiste rüi-
dega võrreldes oleme me kaubalaevastiku suhtes
tunduvalt maha jäänud eriti viimaste aastate
jooksul

Riigid	Laevade arv	Kogumaht	Netto. i. 100 el. k.
Eesti	592	51 178	46
Soome	4920	482 400	138
Läti	119	40 034	22
Taani	1848	666 000	195
Rootsi	2583	996 100	165
Sona	3700	1 662 000	619
Inglismaa	18.355	11 716 435	259.

P.

Endel Blonde.

11. IV 34

Somme Günn.

